

SPRAWOZDANIE
FUNDACJI EDUKACYJNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI
z realizacji
PROGRAMU STYPENDIÓW POMOSTOWYCH 2014/2015

Segment II

finansowany przez:

oraz

89 lokalnych organizacji pozarządowych
rekomendowanych przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce
i wybrane z grona uczestników Programu
Fundacji im. Stefana Batorego – Równe Szanse

oraz

wyłonione do udziału w Programie w drodze konkursu
Dyplom z Marzeń

Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości
ul. Sterlinga 27/29
90-212 Łódź
tel. (42) 632-59-91; (42) 631-95-58
fax. (42) 630-27-81
e-mail: fep@fep.lodz.pl
<http://www.stypendia-pomostowe.pl>
<http://www.paii.pl>
<http://www.fep.lodz.pl>

SPIS TREŚCI

Streszczenie.....	3
I. Podstawowe efekty realizacji XIII edycji Programu Stypendiów Pomostowych.....	4
II. Program Stypendiów Pomostowych – uzasadnienie podjęcia i kontynuacji Programu	7
III. Program Stypendiów Pomostowych – stypendia na I rok studiów, XIII edycja.....	8
1. Partnerzy Programu.....	9
2. Finansowanie.....	9
3. Promocja Programu.....	10
4. Konkurs <i>Dyplom z Marzeń</i>	10
5. Komisje Stypendialne.....	11
6. Przebieg realizacji Programu.....	11
7. Procedura przekazywania środków.....	12
8. Rozliczenie Programu.....	13
9. O stypendystach XIII edycji Programu.....	14
10. Realizacja Programu w pozarządowych organizacja lokalnych.....	15
IV. Podsumowanie i ocena.....	17
1. Podsumowanie XIII edycji PSP.....	17
2. Ocena XIII edycji PSP.....	18
2.1. Korzyści wynikające z realizacji Programu.....	18
2.2 Trwałość efektów Programu.....	19
V. Załączniki.....	20

Streszczenie

Program Stypendiów Pomostowych 2014/2015 realizowany był na mocy umów i porozumień zawartych pomiędzy Fundacją Edukacyjną Przedsiębiorczości a Partnerami Programu. Program powstał w 2002 roku z inicjatywy Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. **Podstawowym celem** tego przedsięwzięcia jest wyrównywanie szans edukacyjnych młodych ludzi pochodzących ze wsi i małych miast w dostępie do wyższych studiów poprzez fundowanie stypendiów na I rok.

Po trzynastu latach Program przerodził się w rozbudowany system stypendialny, w ramach którego można uzyskać 6 różnych stypendiów. Celem tego systemu jest zachęcenie młodzieży ze środowisk wymagających wsparcia edukacyjnego do kontynuowania nauki na wyższej uczelni, w tym także na studiach III stopnia, osiągania jak najlepszych wyników w nauce i do podjęcia starań o odbycie części studiów na zagranicznej uczelni. Wsparciem dla realizacji tego celu jest oferta staży zagranicznych, praktyk krajowych, warsztatów psychologicznych, a także działania podejmowane na rzecz poprawy jakości kształcenia w wyższych uczelniach (konkurs dla studentów III roku kierunków menedżerskich) oraz popularyzacja i rozwój programów stypendialnych realizowanych przez organizacje pozarządowe (konferencja, warsztaty).

Najważniejszym i największym elementem Programu są stypendia pomostowe dla studentów I roku. Otrzymało je dotąd **13.308** studentów. **3.429** stypendystów pomostowych zostało laureatami konkursu na najwyższą średnią po I roku i otrzymało stypendia na II rok. **896** stypendystów otrzymało stypendia na III i IV roku, **92** stypendystom przyznano stypendia doktoranckie. **246** stypendystów pomostowych otrzymało stypendia językowe, **153** osoby stypendia na odbycie części studiów za granicą. **76** osób wyjechało na staże zagraniczne do USA, **6** do Francji, **16** osób odbyło praktyki krajowe. To są rezultaty trzynastu lat realizacji Programu Stypendiów Pomostowych, w ramach którego przyznano **18.222** różne stypendia w tym **98** staży i praktyk. Fundatorzy zgromadzili na ten cel **84 mln. zł**, w tym Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności przeznaczyła prawie **48,4 mln. zł** finansując, zarówno fundusz stypendialny, warsztaty, konferencje, a także koszty promocji oraz zarządzania Programem.

Tabela 1. Liczba stypendiów i środki przeznaczone na ich ufundowanie w 13. edycji PSP

Program	Liczba edycji	Liczba stypendiów	Kwoty w mln. zł	Partnerzy
Stypendia na I rok studiów	13	13.308	62,45	Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, Narodowy Bank Polski, Fundacja BGK Jana Kantego Steczkowskiego, BGK, Fundacja PZU, Fundacja Wspomagania Wsi, Agencja Nieruchomości Rolnych, Fundacja BRE Banku, Fundacja BGŻ BNP Paribas, Bank Pocztowy SA, Polskie Młyny, Akademia Szkoleń i Kompetencji, Kombinat Rolny Kietrz, Organizacje lokalne

Program	Liczba edycji	Liczba stypendiów	Kwoty w mln. zł	Partnerzy
Stypendia na II rok studiów PRYMUS	12	3.429	14,40	Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności Narodowy Bank Polski
Stypendia korporacyjne na III i IV rok studiów	9	896	4,10	Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności Fundacja Orange, Fundacja PZU/Centrum im. Profesora Bronisława Geremka, Fundacja BGŻ BNP Paribas, Fundacja MBanku,
Studiuj za granicą	10	153	0,58	Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności
Stypendia doktoranckie	7	92	1,71	Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności; Fundacja NBP
Stypendia językowe	6	246	0,66	Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności
Staże zagraniczne w USA – PAII	7	76	0,45	Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności, firmy przyjmujące na staż
Staże zagraniczne we Francji	3	6	0,034	Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności; Fundacja Orange
Praktyki krajowe	3	16	-	Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności; PZU, Fundacja PZU, BGK, Fundacja BGK
Razem		18.222	84,384	

W ramach Programu Stypendiów Pomostowych 2014/2015 zaplanowano realizację następujących przedsięwzięć:

- Program Stypendiów Pomostowych 2014/2015 (stypendia na I rok) – XIII edycja;
- Konkurs na najwyższą średnią po I roku PRYMUS – XII edycja;
- Program Stypendiów Korporacyjnych – IX edycja;
- Program Stypendiów Doktoranckich – VII edycja;
- Program Studiuj za Granicą – X edycja;
- Program Stypendiów Językowych – VI edycja;
- Warsztaty *Kariera i rynek pracy*;
- Program staży w USA *Polish-American Internship Initiative'2014*;
- Program praktyk krajowych;
- Doroczną konferencję FEP *pt. Jak trafić do biznesu i mediów. Skuteczna komunikacja organizacji pozarządowych*,
- Konkurs *Przedsiębiorczość, Finanse i Zarządzanie – XVIII edycja*.

Zrealizowano także szkolenie dla stypendystów pomostowych NBP, sfinansowane ze środków NBP.

Wszystkie zaplanowane przedsięwzięcia zostały zrealizowane.

Podstawowe efekty realizacji XIII edycji Programu Stypendiów Pomostowych:

- Z pomocy udzielonej w ramach Programu Stypendiów Pomostowych 2014/2015 bezpośrednio skorzystało **1.631** osób, w tym kolejna grupa licząca **1.253** młodych ludzi, ze środowisk wiejskich oraz małych miasteczek, otrzymała stypendia, staże i praktyki, dzięki którym mogła podjąć i kontynuować studia. **656** stypendiów i staży

sfinansowano ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Stypendia na I rok studiów otrzymało **811** młodych ludzi, ze środowisk wiejskich oraz małych miasteczek;

- **300** stypendystów podwyższyło swoje kompetencje społeczne, psychologiczne, językowe oraz w zakresie ogólnej wiedzy ekonomicznej;
- Rozszerzono zasięg Programu działając w dwóch kierunkach: oferując udział w Programie młodym ludziom z obszarów dotąd nie objętych programem dzięki pozyskaniu nowych organizacji pozarządowych jako partnerów Programu oraz budując koalicję sponsorów, co pozwoliło na zwiększenie skali Programu;
- Merytorycznym uzupełnieniem działalności stypendialnej była konferencja dla lokalnych organizacji pozarządowych – partnerów Programu;
- Zrealizowano także przedsięwzięcie mające bezpośredni wpływ na poprawę jakości kształcenia, tzn. XVIII edycję konkursu *Przedsiębiorczość, Finanse i Zarządzanie* z udziałem **58** studentów;
- XIII edycja PSP była kolejnym etapem konsekwentnego i długofalowego działania na rzecz rozwijania możliwości edukacyjnych młodych ludzi ze wsi i małych miast. Efekty realizacji zakończonej edycji wraz z efektami poprzednich lat stanowią o trwałości rezultatów całego przedsięwzięcia.
- Co najmniej **18** stypendystów Programu Stypendiów Pomostowych uzyskało tytuł **doktora**, spośród 40 stypendystów, którzy ukończyli studia doktoranckie.

Sposób zorganizowania Programu i działania podejmowane w trakcie jego realizacji mają na celu zapewnienie efektywnego, skutecznego i zgodnego z przeznaczeniem wykorzystania środków powierzonych Fundacji przez Partnerów.

Autor i Partner
Programu Stypendiów Pomostowych:

POLSKO-AMERYKAŃSKA FUNDACJA WOLNOŚCI POLISH-AMERICAN FREEDOM FOUNDATION

Partnerzy:

Koalicja lokalnych organizacji pozarządowych

Współpraca:

Organizacje wspierające:

Patronat medialny:

Adminstrator Programu:

I. Program Stypendiów Pomostowych – Uzasadnienie podjęcia i kontynuacji Programu

Misją Programu jest wyrównywanie szans edukacyjnych młodych ludzi wymagających wsparcia.

Celem Programu jest ułatwienie uzdolnionej młodzieży ze wsi i małych miejscowości, pochodzącej z rodzin o niskich dochodach, **kontynuowania nauki na wyższych uczelniach oraz wsparcie najlepszych stypendystów pomostowych na dalszych latach edukacji akademickiej**, poprzez ufundowanie im stypendiów.

Program Stypendiów Pomostowych jest realizowany od 2002 roku.

Dysproporcje, jakie dzielą młodych ludzi ze wsi i małych miast od ich rówieśników w większych miastach, wciąż są widoczne. Według GUS w 2011 roku 9,9% mieszkańców wsi legitymowało się wyższym wykształceniem, w miastach odsetek ten wynosił 21,4%¹. Potwierdzają to także badania społeczne. Na podstawie Diagnozy Społecznej 2013² można stwierdzić, że do 2009 roku narastały różnice przestrzenne w strukturze wykształcenia między dużymi miastami a wsią i małymi miastami. W latach 2009 – 2011 sytuacja uległa stabilizacji z niewielką tendencją do zmniejszenia się tych różnic. W latach 2012 – 2013 nastąpił powrót do poprzedniej, negatywnej tendencji. Rozważając podjęcie decyzji o rozpoczęciu studiów, maturzyści ze wsi i małych miast biorą nadal pod uwagę warunki finansowe, jakie towarzyszyć będą edukacji. Wybierając uczelnię, przywiązują wagę do jej odległości od miejsca zamieszkania oraz liczą na uzyskanie stypendium i miejsca w akademiku. Badania FEP wykazały, że ponad 1/3 stypendystów jako główne kryterium wyboru uczelni wskazało bliskość miejsca zamieszkania. Zjawisko to ma charakter powszechny – trudna sytuacja materialna dotyczy całego środowiska wsi i małych miast. Sytuacja materialna młodych ludzi z tych terenów jest trudna z dwóch powodów. Po pierwsze średni dochód na osobę na wsi jest o prawie 30% niższy niż w dużych miastach³. Po drugie, chcąc studiować w dużym mieście młodzi ludzie ze wsi muszą ponieść dodatkowe koszty życia z dala od rodziny. W szczególności trudnej sytuacji jest młodzież z dawnych terenów popegeerowskich. Należy nadmienić, że ze względu na zmiany w ustawie regulującej działania ANR, od 2005 roku nie finansuje ona już samych stypendiów dla młodzieży z tego środowiska, ale udziela wsparcia organizacyjnego w fazie pozyskiwania kandydatów do Programu. Pomoc na tym etapie kształcenia młodzieży ze wsi i małych miast pozwoli jej zdobyć kwalifikacje umożliwiające podniesienie jej konkurencyjności na rynku pracy, a tym samym uniknięcie losu bezrobotnych absolwentów

¹ Rocznik demograficzny GUS 2013, www.stat.gov.pl/, Tabela 29, data pobrania 20.05.2014

² „Znacząco zmieniło się natomiast korzystanie z usług edukacyjnych w tej grupie wieku w ujęciu terytorialnym w porównaniu do 2011 r. W miastach powyżej 500 tys. mieszkańców, od 200 do 500 tys. mieszkańców oraz od 100 do 200 tys. mieszkańców udział osób korzystających z usług edukacyjnych wzrósł (odpowiednio o 5,5 p.p., 2,5 p.p. oraz 6 p.p.), co stanowiło odwrócenie wcześniej obserwowanej tendencji spadkowej (miasta największe i liczące od 100-200 tys. mieszkańców) lub wzrost po okresie stabilizacji (miasta od 200 do 500 tys. mieszkańców). W miastach średnich od 20 do 100 tys. mieszkańców wskaźnik korzystania z usług edukacyjnych ustabilizował się po poprzednim spadku, a dla miast najmniejszych poniżej 20 tys. mieszkańców i dla wsi zmniejszył się (odpowiednio o 7,6 p.p. oraz 1,4 p.p.). Podsumowując, o ile w 2011 r. zmniejszyły się różnice terytorialne w korzystaniu z usług edukacyjnych do poziomu obserwowanego w pierwszej połowie tej dekady, o tyle w 2013 r. ten pozytywny trend uległ odwróceniu”. [w:] DIAGNOZA SPOŁECZNA, raport: Kotowska I. E., Grabowska I., Węziak-Białowolska D., Panek T. (2013), *Status edukacyjny członków gospodarstw domowych*, [w] *Diagnoza społeczna 2013. Warunki życia gospodarstw domowych. Edukacja i Kapitał ludzki*, Raport pod red. J. Czapińskiego i T. Panka, <http://ce.vizja.pl/en/issues/volume/7/issue/3.1>; data pobrania: 20.05.2014; s.86.

³ Średni dochód na osobę w rodzinie na wsi wynosi 1001,01 zł podczas gdy w mieście wynosi 1279,20 zł. Na podstawie „Warunki życia gospodarstw domowych” w: *Diagnoza Społeczna 2013*, data pobrania 15.09.2014.

szkół średnich. Dodatkowym argumentem jest to, że pomoc kierujemy do osób, które w szkole średniej otrzymywały stypendia z pozarządowych organizacji lokalnych, a ich kontynuowanie zwielokrotni efekty już poniesionych nakładów na ich wykształcenie. Mimo rozszerzenia, z mocy nowelizacji Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, dostępu do stypendiów na uczelniach, sytuacja dzieci pochodzących z rodzin popegeerowskich nie uległa widocznej poprawie. Brak stabilnej i czytelnej strategii stypendialnej państwa oraz ostatnia reforma systemu stypendialnego, kładąca nacisk na stypendia socjalne (szczególnie na ich wysokość), doprowadziły do sytuacji, w której po okresie systematycznego wzrostu spadła ogólna liczba beneficjentów stypendiów. W ostatnich latach liczba studentów otrzymujących stypendia z uczelni spadała z 30% do 20% w 2011 roku. W 2013 podniosła się do 22,5%. Ten niewielki wzrost w ostatnim roku, jak należy sądzić, nie jest efektem odwrócenia trendu, ale raczej spadku ogólnej liczby studentów. Opisane powyżej działania nie likwidują więc problemu trudnego dostępu do studiów młodzieży ze środowisk zaniedbanych ekonomicznie. Wyrównanie szans dostępu do edukacji, szczególnie na poziomie wyższym, jest dla niej koniecznością. Problem ten w pewnym zakresie rozwiązuje Program Stypendiów Pomostowych, którego celem jest wsparcie młodych ludzi z tych środowisk w realizacji aspiracji edukacyjnych i stworzenie im szansy rozwoju. Objęcie pomocą stypendialną najlepszych studentów na wyższych latach studiów utrwali wpływ Programu na poprawę szans rozwoju i realizacji aspiracji edukacyjnych najlepszej młodzieży ze środowisk wymagających edukacyjnego wsparcia.

Z przeprowadzonych przez FEP badań ankietowych⁴ wynika, że **67%** stypendystów przez okres całych studiów pobierało stypendium socjalne, dla **98%** stypendium pomostowe miało bardzo duże i duże znaczenie w poprawie ich sytuacji materialnej. **80%** kończy studia w terminie. **40%** osiągnęło na I roku dobre i bardzo dobre wyniki (średnia minimum 4.0) w nauce, **90%** kończy studia z dobrymi i bardzo dobrymi wynikami w nauce, jedynie **4,6%** przerwało naukę, deklarując jednocześnie powrót na studia po zmianie uczelni lub kierunku lub po uregulowaniu sytuacji rodzinnej. Prawie wszyscy stypendyści bardzo wysoko ocenili organizację Programu.

Dowodzi to, że środowisko, do którego adresowany jest Program, zostało właściwie określone. Dotarliśmy bowiem z pomocą do młodych ludzi, którzy tej pomocy potrzebują, ale co najważniejsze – są ambitni i bardzo chcą poprzez wykształcenie zmienić warunki życia, warto więc w nich inwestować, co raz jeszcze potwierdza sens całego Programu.

II. Program Stypendiów Pomostowych – stypendia na I rok studiów XIII edycja

W ramach XIII edycji Programu Stypendiów Pomostowych, przyznano **811 stypendiów pomostowych** maturzystom, pochodzącym z niezamożnych rodzin, ze wsi i małych miast, którzy z powodzeniem zdali maturę i dostali się na dzienne studia magisterskie w polskich publicznych uczelniach. 1 października 2014 rozpoczęli oni naukę w **83 polskich uczelniach**.

Program był skierowany do absolwentów szkół ponadgimnazjalnych z 2014 roku, a w szczególności do młodych ludzi pochodzących z rodzin byłych pracowników ppgr, uczestników finałowego etapu olimpiad przedmiotowych w szkole ponadgimnazjalnej, wychowanków rodzin zastępczych i państwowych domów dziecka oraz maturzystów

⁴ Raport z badań stypendystów 2013, dokument wewnętrzny.

rekomendowanych przez pozarządowe organizacje lokalne uczestniczące w Programie. Stypendium pomostowe wynosiło **5000 zł** i było wypłacane przez 10 miesięcy po 500 zł od października 2014 do lipca 2015.

1. Partnerzy Programu:

- **Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności**
- **Narodowy Bank Polski**
- **Fundacja PZU**
- **Fundacja BGK**
- **Fundacja BGŻ BNP Paribas**
- **Kombinat Rolny Kietrz**
- **Fundacja Wspomagania Wsi**
- **Koalicja 89 pozarządowych organizacji lokalnych** skupionych wokół Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce i Fundacji im. Stefana Batorego oraz wyłonionych do udziału w Programie w ramach IX edycji konkursu *Dyplom z Marzeń*.

2. Finansowanie

Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości podpisała umowy z wszystkimi Partnerami o subwencje na realizację Programu. Podobnie jak w poprzednich edycjach wszyscy Partnerzy, z wyjątkiem Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, przekazali FEP subwencje tylko na fundusz stypendialny. Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności przekazała dotację, zarówno na fundusz stypendialny, jak i na koszty administrowania i promocji Programu.

Program w II segmencie był realizowany na mocy dwustronnych Umów zawartych między **Fundacją Edukacyjną Przedsiębiorczości (FEP)** a:

- **Polsko-Amerykańską Fundacją Wolności (PAFW)** z 13 lutego 2014 z późniejszymi aneksami, w ramach której sfinansowano 288 stypendiów w II segmencie (finansowanie w 75%),
- **Narodowym Bankiem Polskim** z 20 października 2014, w ramach której sfinansowano 115 stypendiów (w 75%) w II segmencie,
- **Fundacją PZU** z dnia 20 sierpnia 2014 na sfinansowanie m.in. 28 stypendiów (w 75%) w II segmencie,
- **Fundacją Wspomagania Wsi** z 29 października 2014 na, na mocy, której FWW przeznaczyła kwotę 266.720 zł oraz kwotę 6.280 zł pozostałą z rozliczenia poprzedniej dotacji, łącznie **273.000 zł** na dofinansowanie 69 pozarządowych organizacji lokalnych wyłonionych w ramach konkursu *Dyplom z Marzeń*. Łącznie sfinansowano 332 stypendia, w tym 295 w 16% i 37 w 20%. Szczegółowe zestawienie udziału finansowego organizacji lokalnych w XIII edycji Programu, zamieszczone zostało w załączniku 1.
- **89 lokalnymi organizacjami pozarządowymi** (z października 2014 r.), na mocy których przeznaczyły one kwotę **265.750 zł** na sfinansowanie wkładu własnego (5%, 9% lub 25%) dla **431** stypendystów w II segmencie,
- Podpisano również porozumienie z **Agencją Nieruchomości Rolnych** 17 kwietnia 2014 o współpracy podczas realizacji segmentu IA Programu.

Koszty zarządzania i promocji Programu są w całości finansowane z grantu PAFW. Na realizację całego Programu w roku akademickim 2014/2015 Partnerzy przeznaczyli łącznie **4,6 mln zł**, w tym na stypendia **4.055.000 zł**, a na ufundowanie stypendiów w II segmencie **2.097.000 zł**.

Wszystkie umowy o współfinansowanie Programu Stypendiów Pomostowych pomiędzy FEP a pozarządowymi organizacjami lokalnymi podpisane zostały w październiku 2014 roku.

3. Promocja Programu

XIII edycja Programu Stypendiów Pomostowych została ogłoszona 27 marca 2014 r. na stronie internetowej programu. Ogłoszenia o programie ukazały się również w tytułach prasy lokalnej (Dzienniku Bałtyckim, Głosie Wielkopolskim, Gazecie Wrocławskiej, Dzienniku Łódzkim, Dzienniku Zachodnim, Gazecie Krakowskiej, Echu Dnia, Gazecie Lubuskiej, Gazecie Pomorskiej, Gazecie Współczesnej, Głosie – Dzienniku Pomorza, Nowej Trybunie Opolskiej, Nowinach, Gazecie Olsztyńskiej, Dzienniku Elbląskim oraz Dzienniku Wschodnim), a także stronach internetowych www.regiopraca.pl, www.mojestypendium.pl i na stronach internetowych partnerów Programu, w tym wszystkich organizacji lokalnych uczestniczących w XIII edycji. Ulotki o XIII edycji PSP były rozdawane podczas finałowych rozgrywek olimpiad przedmiotowych. Informacja o XIII edycji Programu przesłana została również do PCPR-ów oraz na strony internetowe Kuratoriów Oświaty. W marcu Oddziały Terenowe ANR przekazały informacje do szkół średnich. Przygotowano odrębną kampanię promującą IX edycję konkursu *Dyplom z Marzeń*.

Uroczysta inauguracja XIII edycji Programu Stypendiów Pomostowych odbyła się 14 listopada na Zamku Królewskim w Warszawie. Współgospodarzem spotkania była Fundacja PZU. Podobnie jak w poprzednim roku Honorowy Patronat nad Programem sprawowała Pani Anna Komorowska, Małżonka Prezydenta RP, której obowiązki uniemożliwiły udział w uroczystości, jednak w specjalnym video zwróciła się do stypendystów przekazując im życzenia i gratulacje.

W spotkaniu uczestniczyli najlepsi stypendyści wszystkich programów stypendialnych. Program uroczystości uświetnił występ stypendysty XIII edycji PSP - studenta I roku Akademii Sztuki w Szczecinie.

Z okazji inauguracji XIII edycji PSP wydano ulotkę o Programie, którą otrzymali wszyscy uczestnicy spotkania.

4. Konkurs *Dyplom z Marzeń*

W XIII edycji kontynuowano konkurs *Dyplom z Marzeń*. Konkurs dla nowych organizacji pozarządowych i grup nieformalnych o udział w Programie został ogłoszony 3 kwietnia 2014 roku. Kampania reklamowa promująca IX edycję konkursu odbyła się na stronie PAFW i FWW, na platformie NGO, jak również na stronie Witryny Wiejskiej, skąd biuletynem wewnętrznym, rozesłana została do 20 tysięcy odbiorców – organizacji współpracujących z FWW. Akcję poprzedziło przygotowanie dokumentów i procedur. Termin nadsyłania zgłoszeń upływał 24 kwietnia.

W ramach konkursu *Dyplom z Marzeń 2014* do Fundacji napłynęło **14 wniosków**. Organizacje zadeklarowały łącznie sfinansowanie **96 stypendiów**. Wszystkie organizacje uczestniczące w konkursie zostały zakwalifikowane do udziału w XIII edycji Programu Stypendiów Pomostowych.

Organizacje lokalne, poza spełnieniem warunków formalnych, musiały zgromadzić 25% kosztu stypendiów. Laureaci konkursu *Dyplom z Marzeń 2014* (organizacje zlokalizowane na wsi i w małym mieście) mogli ubiegać się o dofinansowanie 20% kosztu stypendium z FWW. Ostatecznie w XIII edycji PSP uczestniczyło **8 nowych** pozarządowych organizacji lokalnych.

5. Komisje Stypendialne

Stypendia przyznawane były przez niezależne komisje stypendialne powołane na wnioski Partnerów Programu. Komisje obradowały 29 września 2014 roku.

W posiedzeniu **Komisji Stypendialnej nr 2 (dla Segmentu II)** uczestniczyli:

Janina Bajbak – Narodowy Bank Polski

Magdalena Brzozowska – Fundacja im. Stefana Batorego

Jerzy Dietl – Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

Radosław Jasiński – Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

Anna Koseska – Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce

Jolanta Kuźma – Fundacja PZU

Dariusz Rostkowski – Narodowy Bank Polski

Zofia Sapijaszka – Fundacja Edukacyjna Przedsiębiorczości

Piotr Szczepański – Fundacja Wspomagania Wsi

6. Przebieg realizacji Programu

W XIII edycji PSP kandydaci do udziału w Programie składali wnioski on-line od 1 lipca do 18 sierpnia 2014. Po złożeniu wniosku w bazie kandydat drukował z systemu formularz wniosku i wraz z wymaganymi załącznikami składał w terminie do 22 sierpnia 2014 w siedzibie organizacji lokalnej, od której otrzymał rekomendację.

Po otrzymaniu dokumentów FEP przeprowadzała ich kontrolę formalną i merytoryczną i dokonywała wstępnej kwalifikacji wniosków do Programu zgodnie z Regulaminem przyznawania i przekazywania stypendiów pomostowych dla studentów.

Kryteria przyznawania stypendiów

O stypendia w XIII edycji Programu mogli się ubiegać:

- studenci polskich uczelni publicznych mających uprawnienia magisterskie;
- osoby, których dochód na członka rodziny wynosił nie więcej, niż **1.176 zł netto** i **1.344 zł netto** w rodzinach, w których jest dziecko niepełnosprawne;
- kwota do obliczenia dochodu z gospodarstwa rolnego za hektar przeliczeniowy wynosiła **202,58 zł**;
- studenci, którzy osiągnęli na egzaminie maturalnym 2014, co najmniej **90** punktów;
- osoby, które otrzymały rekomendację organizacji lokalnej, uczestniczącej w Programie.

Segmenty

XIII edycja Programu realizowana była w czterech segmentach. Segmenty różniły się grupą docelową i gronem Partnerów.

Tabela 2. Liczba stypendiów pomostowych przyznanych w XIII edycji PSP według segmentów

Segment	Liczba wniosków	Liczba przyznanych stypendiów
IA	259	234
IB	128	117
IC	32	29
II	442	431
Łącznie	861	811

Tabela 3. Liczba stypendiów pomostowych przyznanych w XIII edycji PSP według segmentów i Partnerów finansujących stypendia

Segment	Liczba stypendiów	Partnerzy
IA	234	Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności
IB	117	Narodowy Bank Polski Fundacja PZU
IC	29	Fundacja BGK Fundacja BGŻ BNP Paribas Kombinat Rolny Kietrz
II	431	Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności Narodowy Bank Polski Fundacja PZU Fundacja Wspomagania Wsi Koalicja 89 pozarządowych organizacji lokalnych

Wszystkie osoby, które zgłosiły się do Programu zostały poinformowane o decyzji Komisji Stypendialnych. Stypendyści Programu otrzymali umowy, które po ich podpisaniu odesłali do FEP wraz z innymi dokumentami niezbędnymi w trakcie realizacji Programu.

Do końca października stypendyści nadesłali do FEP potwierdzenia z dziekanatów o podjęciu studiów na wskazanej we wniosku uczelni i kierunku. Kilka osób zmieniło uczelnię lub kierunek, nie naruszyło to jednak ich prawa do stypendium. Na podstawie procesu kwalifikacyjnego wypłacano stypendia na I semestr. Aby otrzymać stypendium w II semestrze, stypendysta był zobowiązany dostarczyć zaświadczenie o zaliczeniu I semestru na uczelni.

Student tracił prawo do stypendium, jeśli:

- otrzymał urlop dziekański,
- przerwał studia,
- zmienił uczelnię i/lub kierunek studiów, jeśli wiązało się to ze zmianą charakteru studiów na niestacjonarne lub licencjackie.

Stypendium na I rok jest zwolnione z podatku dochodowego od osób fizycznych na mocy Art. 21 ust. 1 pkt. 40b Ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych.

Wszystkie te działania miały na celu zapewnienie efektywnego, skutecznego i zgodnego z przeznaczeniem wykorzystania środków powierzonych Fundacji przez Partnerów.

7. Procedura przekazywania środków

Dla każdego Fundatora (z wyjątkiem organizacji lokalnych) FEP utworzyła specjalne konta bankowe, na które Fundatorzy, przekazali dotacje przeznaczone na stypendia. Raz w miesiącu z kont Fundatorów na konto operacyjne Programu Fundacja przelewa kwoty odpowiadające liczbom przyznanych przez te organizacje stypendiów. Organizacje lokalne przekazują swoje dotacje bezpośrednio na konto operacyjne Programu (głównie w miesięcznych ratach), z którego przelewane są na indywidualne konta stypendystów.

8. Rozliczenie Programu

W II segmencie przyznano **431 stypendiów**. Stypendia były sfinansowane przez PAFW – 288 stypendiów, NBP – 115 stypendiów i Fundację PZU – 28 stypendiów (PAFW, NBP i Fundacja PZU sfinansowały 75% kwoty stypendiów) oraz **przez pozarządowe organizacje lokalne i FWW** (łącznie pokryły one 25% kwoty stypendiów).

Zwroty stypendiów rozliczane są wyłącznie na rzecz PAFW i NBP (finansują powyżej 50 stypendiów). Z pozostałych 25% kwoty zwroty przypadające organizacjom pozarządowym rozliczane były na bieżąco. Towarzyszyły temu stosowne aneksy do umów. Ewentualne zwroty przypadające Fundacji Wspomagania Wsi dokonywane są po rozliczeniu Programu.

Łącznie w II segmencie wypłacono 4.194 miesięczne stypendia na kwotę 2.097.000 zł. Na konto Programu dokonano zwrotów w wysokości 9.000 zł.

Po uwzględnieniu rezygnacji i zwrotów, ze środków PAFW wypłacono 1.033.500 zł, ze środków NBP 427.500 zł, ze środków Fundacji PZU 105.000 zł. **Pozostałe 25%, czyli 522.000 zł, pochodziło ze środków organizacji pozarządowych oraz Fundacji Wspomagania Wsi.** Ze środków FWW na realizację XIII edycji wypłacono 264.680 zł, **ze środków organizacji lokalnych na stypendia przekazano 257.320 zł.**

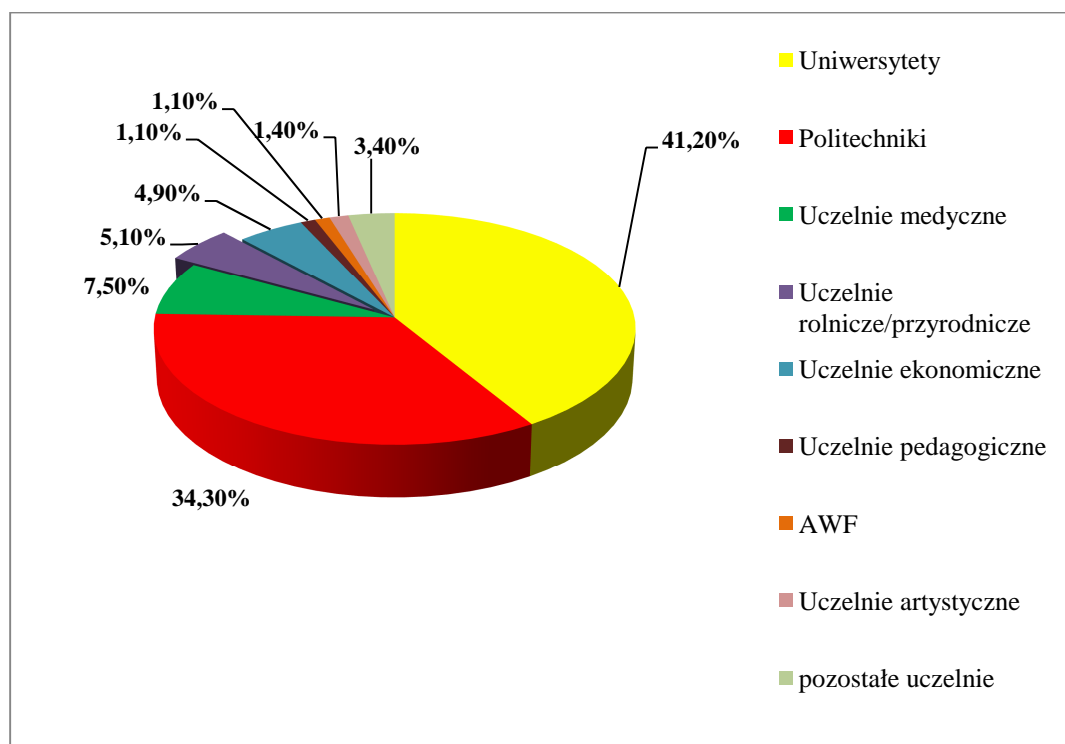
Ostateczne rozliczenie wypłat na stypendia w II segmencie przedstawia Tabela 4.

Tabela 4. Rozliczenie wypłat na stypendia w II segmencie

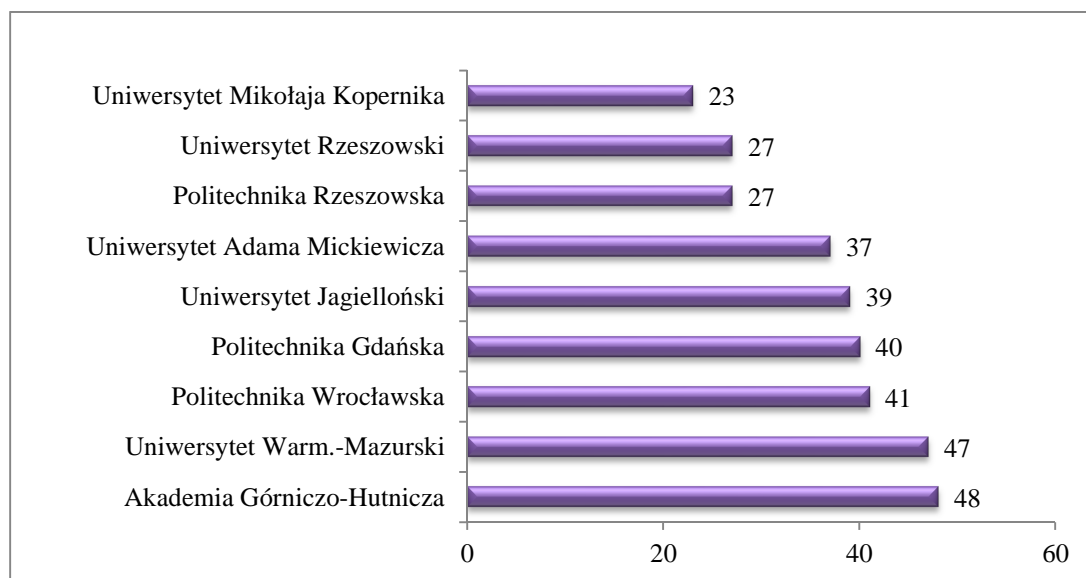
Lp.	Fundator	Przyznany grant	Wypłacono	Zwroty	Wypłaty po uwzględnieniu zwrotów	Niewykorzystane środki
1.	PAFW	1.035.000	1.038.375	4.875	1.033.500	1.500
2.	NBP	431.250	429.375	1.875	427.500	3.750
3.	Fundacja PZU	105.000	105.000	-	105.000	-
3.	Organizacje lokalne	265.750	258.030	710	257.320	8.430
4.	FWW	273.000	266.220	1.540	264.680	8.320
RAZEM		2.110.000	2.097.000	9.000	2.088.000	22.000

9. O Stypendystach XIII edycji Programu

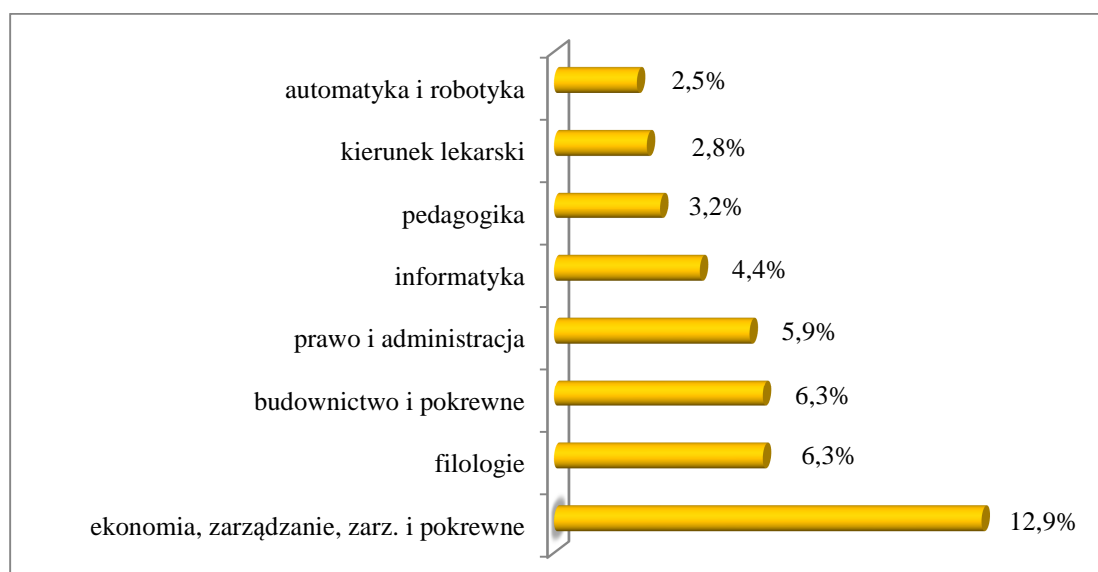
Stypendyści XIII edycji Programu studiują na 83 uczelniach:

Najwięcej stypendystów studiuje na:

Najczęściej wybierane kierunki studiów to:

Fundacja, podobnie jak w latach poprzednich podtrzymuje kontakty ze stypendystami, obserwując m.in. ich postępy w nauce, udostępniając informacje o innych możliwościach pozyskania środków na finansowanie studiów. Wzorem lat ubiegłych wśród stypendystów przeprowadzone zostały badania ankietowe.

Z udziału w Programie zrezygnowało 37 osób co stanowi 4,6% populacji stypendystów. Należy podkreślić, że wskaźnik ten w ostatnich latach utrzymuje się na niskim poziomie⁵. Co więcej z perspektywy końca studiów ulega on obniżeniu do 3% co potwierdza deklaracje studentów o chęci powrotu na studia (zmiana niefortunnie wybranego kierunku studiów, uczelni itp.). Świadczy to o determinacji stypendystów w dążeniu do wykorzystania szansy uzyskania wyższego wykształcenia, jaką im stworzono przyznając stypendium. Wśród 37 osób, które zrezygnowały z udziału w Programie, 18 to stypendyści I segmentu (4,7% populacji stypendystów I segmentu), 19 zaś II segmentu (4,4%).

10. Realizacja Programu w pozarządowych organizacjach lokalnych

W XIII edycji Programu Stypendiów Pomostowych II segmencie uczestniczyło **89 organizacji lokalnych**, które zgłosiły do Programu 442 kandydatów, ostatecznie stypendia otrzymało 431 osób.

Spośród 89 organizacji biorących udział w XIII edycji Programu, 71 (79,77%) przedłożyło stosowne sprawozdania z jego realizacji. Analiza sprawozdań, pozwala na sformułowanie kilku wniosków.

Sposób promocji Programu przez OL

Informacje o możliwości przystąpienia do Programu ogłaszane były przez OL w mediach społecznościowych (FB), internetowych serwisach dla kandydatów na studia i studentów (platformy E-student), na stronach internetowych organizacji, instytucji i samorządów lokalnych, jak również z wykorzystaniem lokalnych mediów (prasa, radio, informatory). Akcja promocyjna Programu prowadzona była także na terenie lokalnych szkół podczas

⁵ W XII edycji -4,4%, w XI edycji - 4,8%, w X -3,1%, w IX – 3,8%, w VIII – 3,5%, w VII – 4,5%, w VI – 5,8%, w V – 6,8%, w IV – 7,2%, w III – 9% w II i I – 11%.

spotkań z młodzieżą klas maturalnych, nauczycielami i pedagogami szkolnymi. Powszechną metodą promocji okazały się akcje plakatowe i ulotkowe, przeprowadzane na terenie szkół i instytucji lokalnych. Część organizacji wysyłała informacje o Programie bezpośrednio do maturzystów lub pozyskiwała wiedzę o potencjalnych beneficjentach z otoczenia dotychczasowych stypendystów. Znaczący udział w rozpropagowywaniu Programu miały lokalne kościoły i parafie.

Organizacje lokalne stosowały **dotatkowe kryteria wyboru kandydatów** w Programie (oprócz przewidzianych Regulaminem). Były to m.in.:

- status materialny i rodzinny ucznia, potwierdzone opinią szkoły, pracowników pomocy społecznej, wywiadem lokalnym,
- szczególne osiągnięcia naukowe, artystyczne oraz dodatkowe zainteresowania potwierdzone stosownymi certyfikatami,
- aktywne uczestnictwo w życiu środowiska lokalnego (zaangażowanie społeczne, działalność wolontaryjna i charytatywna),
- fakt zamieszkiwania na terenie lokalnego powiatu/gminy.

Podtrzymywanie współpracy OL ze stypendystami

Z informacji przekazanych w sprawozdaniach z XIII edycji Programu wynika, że większość organizacji współpracuje ze swoimi stypendystami, organizując cykliczne spotkania, monitorując postępy stypendystów na studiach oraz aktywizując do pomocy na rzecz organizacji i społeczności lokalnej. Stypendyści byli angażowani do realizacji różnorodnych projektów OL (udział w zajęciach edukacyjnych, warsztatach i korepetycjach dla lokalnej młodzieży, udział w wolontariacie, akcjach charytatywnych, zbiórkach, festynach etc.). Kilka organizacji nie utrzymywało regularnych kontaktów ze swoimi podopiecznymi. Kontakt ze stypendystami ograniczył się wyłącznie do pomocy i udzielania informacji podczas rekrutacji do Programu Stypendiów Pomostowych.

Sposób wręczania stypendiów

Certyfikaty potwierdzające przyznanie stypendiów pomostowych były wręczane podczas specjalnych spotkań i uroczystości organizowanych przez organizacje lokalne (np. podczas spotkań opłatkowych, wigilijnych, noworocznych także uroczystych gali). Odbywały się one głównie w siedzibach OL lub władz lokalnych - podczas uroczystych sesji władz samorządowych. W spotkaniach, oprócz stypendystów i ich rodzin uczestniczyli przedstawiciele władz lokalnych, szkół (pedagodzy, dyrektorzy szkół), przedstawiciele organizacji lokalnej, kościoła a także darczyńcy.

Sposób pozyskania środków na stypendia przez OL

Środki na dofinansowanie stypendiów ze strony organizacji lokalnych w XIII edycji Programu, pochodziły przede wszystkim ze środków własnych (składki członkowskie, odpis 1% podatku w przypadku organizacji pożytku publicznego, odsetki od Kapitału Żelaznego) oraz darowizn osób prywatnych i środowiska lokalnego (w tym biznesowego). Finansowanie stypendiów odbywało się także z udziałem samorządów lokalnych (m. in. grantów starostw czy dotacji z budżetów gminnych i miejskich). Większość organizacji przeprowadziła akcje fundraisingowe w postaci publicznych zbiórek pieniężnych, loterii, licytacji i aukcji, festynów oraz bali charytatywnych.

69 organizacji otrzymało wsparcie z Fundacji Wspomagania Wsi, która jest Partnerem konkursu *Dyplom z Marzeń*.

Dodatkowa działalność OL

Wart uwagi jest fakt, że znaczna część OL (31) nie ogranicza swojej działalności do PSP ale prowadzi także własne programy, niejednorodnie rozbudowaną działalność edukacyjno-stypendialną (z Dolny Śląsk – Poławiacze Pereł, Żak, Młodzieżowa Akademia Przedsiębiorczości, Program Mecenat, Talent za Talent, Grand, etc.) także w ramach programów ogólnopolskich (Równe Szanse, Agrafka Agory).

IV. Podsumowanie i ocena

1. Podsumowanie XIII edycji Programu Stypendiów Pomostowych

Podstawowe efekty realizacji XIII edycji Programu (2014/2015):

- Przyznano **811** stypendiów pomostowych – dla studentów I roku studiów. Stypendyści studiuje w 83 uczelniach w całej Polsce. Fundatorami stypendiów obok PAFW byli: Narodowy Bank Polski, Fundacja PZU, Fundacja BGK im. Jana Kantego Steczkowskiego, Fundacja BGŻ BNP Paribas, Fundacja Wspomagania Wsi, Kombinat Rolny Kietrz oraz **89 pozarządowych organizacji lokalnych** (w tym 8 uczestniczących w Programie po raz pierwszy);
- **261** najlepszych stypendystów Programu Stypendiów Pomostowych 2013/2014 – studentów II roku – otrzymało stypendia za wyniki w nauce. 211 zostało sfinansowanych ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, 50 z dofinansowania NBP;
- Przyznano **12** stypendiów na studia w zagranicznych uczelniach w ramach X edycji programu *Studiuje za Granicą*. Program jest finansowany przez PAFW;
- **92** stypendystów otrzymało stypendia w IX edycji Programu Stypendiów Korporacyjnych, w tym ze środków PAFW – 66, Fundacji Orange – 10 i Fundacji PZU/Centrum Fundacja im. prof. Bronisława Geremka – 10 i Fundacji BGŻ BNP Paribas – 6.
- Przyznano **12** stypendiów doktoranckich, sfinansowanych ze środków PAFW;
- **42** stypendystów pomostowych otrzymało stypendia językowe sfinansowane ze środków PAFW;
- **14** studentów wyjechało na wakacyjne staże zagraniczne do renomowanych firm w USA w ramach IV edycji programu Polsko-Amerykańskiej Inicjatywy Stażowej (PAII);
- **9** stypendystów odbyło praktyki krajowe, w tym 2 w PZU, 4 w BGK i 3 w Fundacji BGK;
- **51** stypendystów pomostowych uczestniczyło w kilkudniowych warsztatach psychologicznych *Kariera i Rynek Pracy*, których fundatorami była Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności i Fundacja BGK im. Jana Kantego Steczkowskiego;
- W czerwcu 2015 przygotowano i zrealizowano konferencję *Jak trafić do biznesu i mediów. Skuteczna komunikacja organizacji pozarządowych*. Wzięły w niej udział **52** osoby reprezentujące organizacje pozarządowe oraz instytucje i organizacje zainteresowane tym problemem.
- Dofinansowano organizację X edycji Olimpiady Przedsiębiorczości.

Zorganizowano ponadto:

- XVIII edycję konkursu *Przedsiębiorczość, Finanse i Zarządzanie*, która odbyła się w maju 2014 roku. Uczestniczyło w niej **58** studentów III roku studiów z zakresu ekonomii i zarządzania. Laureatami I nagrody zostali studenci **Akademii Leona Koźmińskiego z Warszawy**. Fundatorami nagród była **Fundacja Kronenberga przy Citi Handlowy i Fundacja Narodowego Banku Polskiego** zaś całego konkursu **Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności**;
- warsztaty przygotowujące do udziału w Programie Stypendiów Pomostowych dla organizacji lokalnych, laureatów konkursu *Dyplom z Marzeń'2015*, które zostały włączone do Programu w XIV edycji PSP. W warsztatach wzięło udział **10 osób**.
- Szkolenie, w którym uczestniczyło **207** stypendystów NBP. Tematyka warsztatów obejmowała zagadnienia dotyczące roli, zadań i działalności NBP, banków oraz innych instytucji rynku finansowego, jak również Europejskiego Banku Centralnego, Europejskiego Systemu Banków Centralnych, Unii Gospodarczej i Walutowej oraz wspólnej waluty europejskiej. Szkolenie zostało sfinansowane ze środków NBP.

2. Ocena XIII edycji PSP

2.1. Korzyści wynikające z realizacji Programu

- Z pomocy udzielonej w ramach Programu Stypendiów Pomostowych 2014/2015 bezpośrednio skorzystało **1.631 osób**.
- Zwiększono dostępność studiów dla młodzieży pochodzącej ze wsi i małych miast. Kolejna grupa licząca **1.230** młodych ludzi, ze środowisk wiejskich oraz małych miasteczek, otrzymała stypendia, dzięki którym mogli podjąć i kontynuować studia. Na I rok studiów stypendia otrzymało **811** młodych ludzi, ze środowisk wiejskich oraz małych miasteczek.
- **300** stypendystów podwyższyło swoje kompetencje w zakresie znajomości języków obcych, kompetencje społeczne i psychologiczne oraz w zakresie ogólnej wiedzy ekonomicznej.
- Rozszerzono zasięg Programu działając w dwóch kierunkach:
 - poprzez pozyskanie nowych partnerów w ramach IX edycji konkursu *Dyplom z Marzeń*. W XIII edycji Programu wzięło udział **8 nowych pozarządowych** organizacji lokalnych. W ten sposób Program został otwarty dla nowych obszarów wiejskich;
 - pozyskano nowego Partnera – **Kombinat Rolny Kietrz**, dzięki czemu zwiększono liczbę stypendiów pomostowych;
 - poprzez stworzenie koalicji partnerów do realizacji i finansowania Programu co pozwoliło na zgromadzenie ponad 4,6 miliona zł (środki przeznaczone na stypendia na I rok studiów i zarządzenie Programem).
- Rozwijano i doskonalono **kompleksowy system stypendialny**, służący wsparciu młodzieży z terenów zaniedbanych pod względem edukacyjnym w trakcie ich nauki na wyższych uczelniach. Poza stypendiami na wszystkie lata studiów i stypendia doktoranckie stypendyści Programu mogą się ubiegać o staże zagraniczne i praktyki w kraju, a także udział w warsztatach psychologicznych. Stypendyści otrzymują także pełną informację o możliwości pozyskania środków na studiowanie z innych źródeł. Program Stypendiów Pomostowych jest jedynym z nielicznych programów stypendialnych w Polsce o tak dużej skali realizowanym przez organizację

pozarządową. Program nadal uzupełnia lukę, jaka występuje w rządowych programach stypendialnych.

- Merytorycznym uzupełnieniem działalności stypendialnej była konferencja i konkurs.

2.2. Trwałość efektów Programu

- 80% stypendystów kończy studia w terminie.
- Prawie 40% stypendystów osiąga dobre wyniki po I roku co stwarza im możliwości otrzymania stypendium na kolejnych latach. Stale utrzymujący się wysoki udział stypendystów osiągających dobre i bardzo dobre wyniki w nauce wśród stypendystów pomostowych należy, przynajmniej częściowo, przypisać pozytywnemu oddziaływaniu Programu Stypendiów Pomostowych na tę grupę młodzieży.
- 90% kończy studia z dobrymi i bardzo dobrymi wynikami w nauce co może świadczyć nie tylko o motywacyjnym oddziaływaniu systemu stypendialnego ale też o tym, że stypendium na tyle poprawia ich sytuację finansową, że mogą skupić się na nauce zamiast na rozwiązywaniu problemów bytowych (**98%** stypendystów oceniło, że stypendium poprawiło ich sytuację materialną w czasie studiów w dużym i bardzo dużym stopniu). Prawie wszyscy ocenili bardzo wysoko organizacyjną stronę programu.
- Zaledwie 4,6% przerywa studia, z czego większość deklaruje gotowość powrotu na studia (ich decyzja o przerwaniu studiów była podyktowana wyborem niewłaściwego kierunku studiów).
- 44 stypendystów kontynuuje naukę na studiach doktoranckich.
- **18 stypendystów** pomostowych uzyskało tytuły doktora. Pierwszy doktorat został obroniony w 2011.
- Stypendyści pomostowi zdobywają nagrody i aplikują o staże krajowe i zagraniczne, każdego roku kilkunastu stypendystów pomostowych odbywa część studiów na zagranicznych uczelniach.
- Sposób zorganizowania programu i wypracowane procedury stanowią spójny model działania spełniający zasady „dobrego stypendium”. Program jest transparentny, stabilny finansowo, realizowany przez koalicję partnerów, cyklicznie ewaluowany, wykorzystujący nowoczesne technologie, elastyczny i rozpoznawalny. Dorobek Programu i doświadczenia zdobyte podczas jego realizacji mogą być z powodzeniem wykorzystane do rozwiązywania innych problemów społecznych.

Na sukces Programu złożyła się ponadto znakomita współpraca wszystkich partnerów Programu, a szczególnie współpraca administratora z oddziałami terenowymi Agencji Nieruchomości Rolnych i **organizacjami lokalnymi** w pierwszej fazie Programu – gromadzenia i weryfikowania wniosków.

Wszystkie działania podejmowane w ramach Programu mają na celu zapewnienie efektywnego, skutecznego i zgodnego z przeznaczeniem wykorzystania środków powierzonych Fundacji przez Partnerów.

Program jest otwarty dla wszystkich, którym zależy na awansie edukacyjnym młodzieży z małych miast i wsi, i którzy pragną włączyć się do realizowanej przez nas inicjatywy. Program Stypendiów Pomostowych jest jedynym z nielicznych pozarządowych programów stypendialnych o tak dużej skali w Polsce.

Patronami medialnymi XIII edycji Programu byli: Forum Akademickie i Perspektywy.